

Fleksibilitet og reserver

Økt verdi i reservemarkedene aFRR & mFRR

Agenda

Kraftsystemet i
balanse

Fleksibilitet

Reservemarkedene

mFRR & aFRR

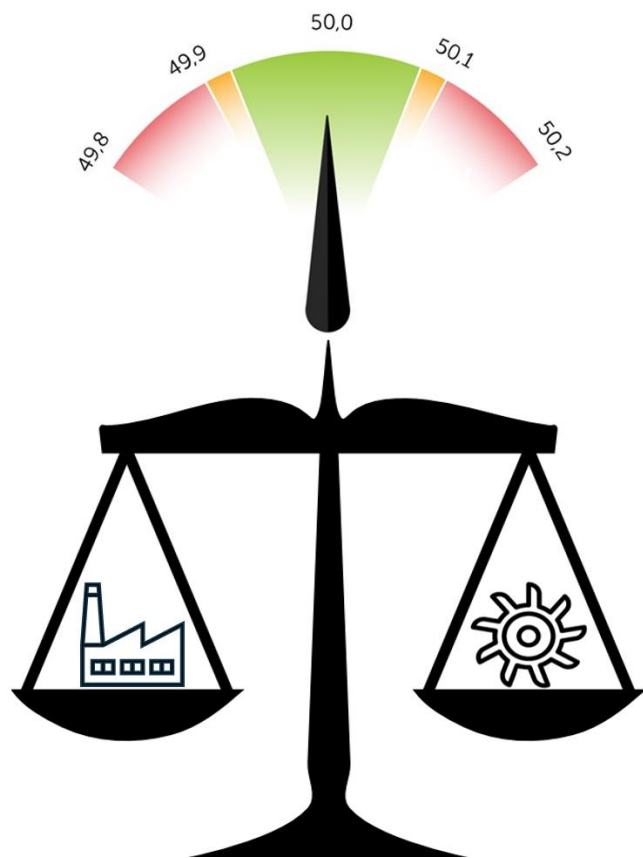
Ny nordisk
balanseringsmodell

Priseksemppler i CM

Innteksteksempler

Nyttige sider

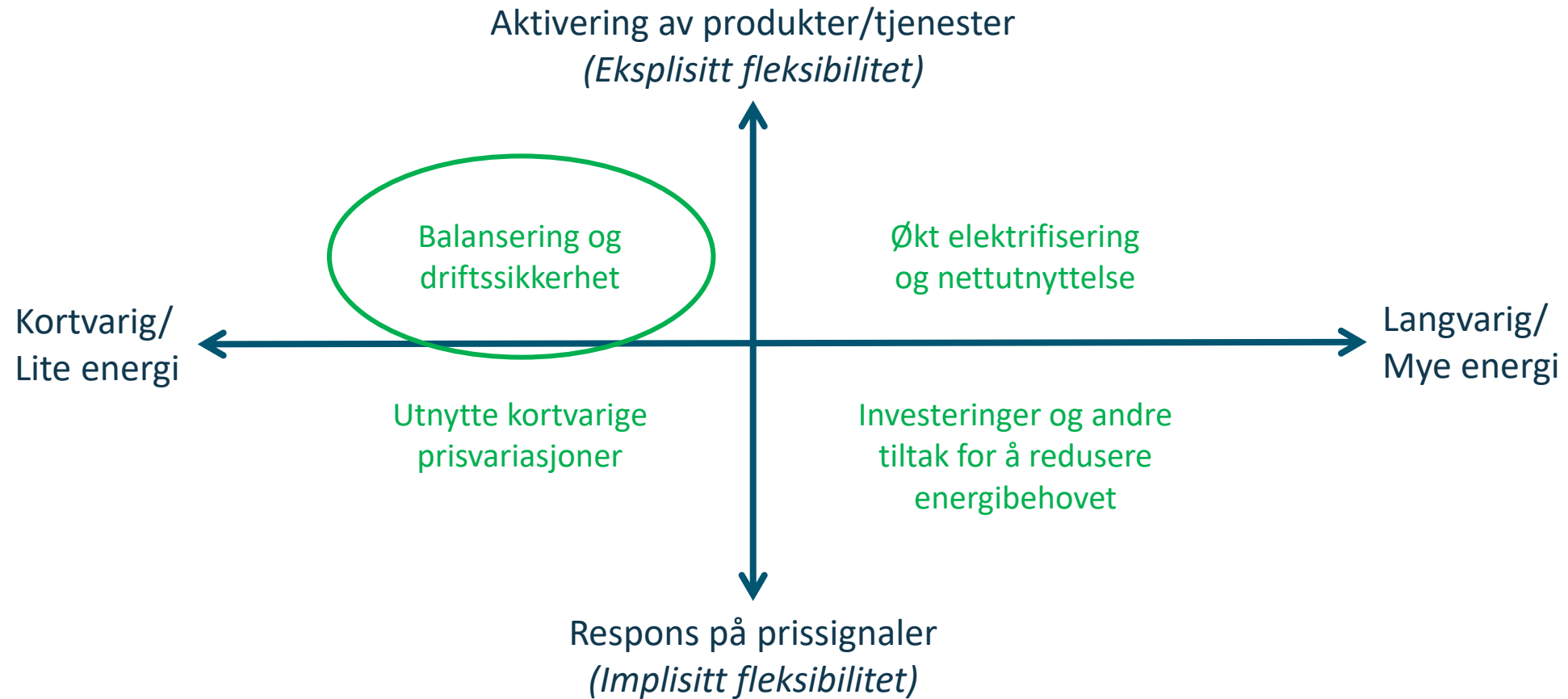

Kraftsystemet i balanse

- Handel i spotmarkedet baseres på antatt forbruk
- Fornybar kraftproduksjon skaper større uforutsigbarhet
- Ubalanse mellom forbruk og produksjon må håndteres av Statnett

Fleksibilitet: Evne og vilje til å modifisere produksjons eller forbruksmønstre for å kunne tilby en tjeneste til kraftsystemet eller opprettholde stabil nettdrift.

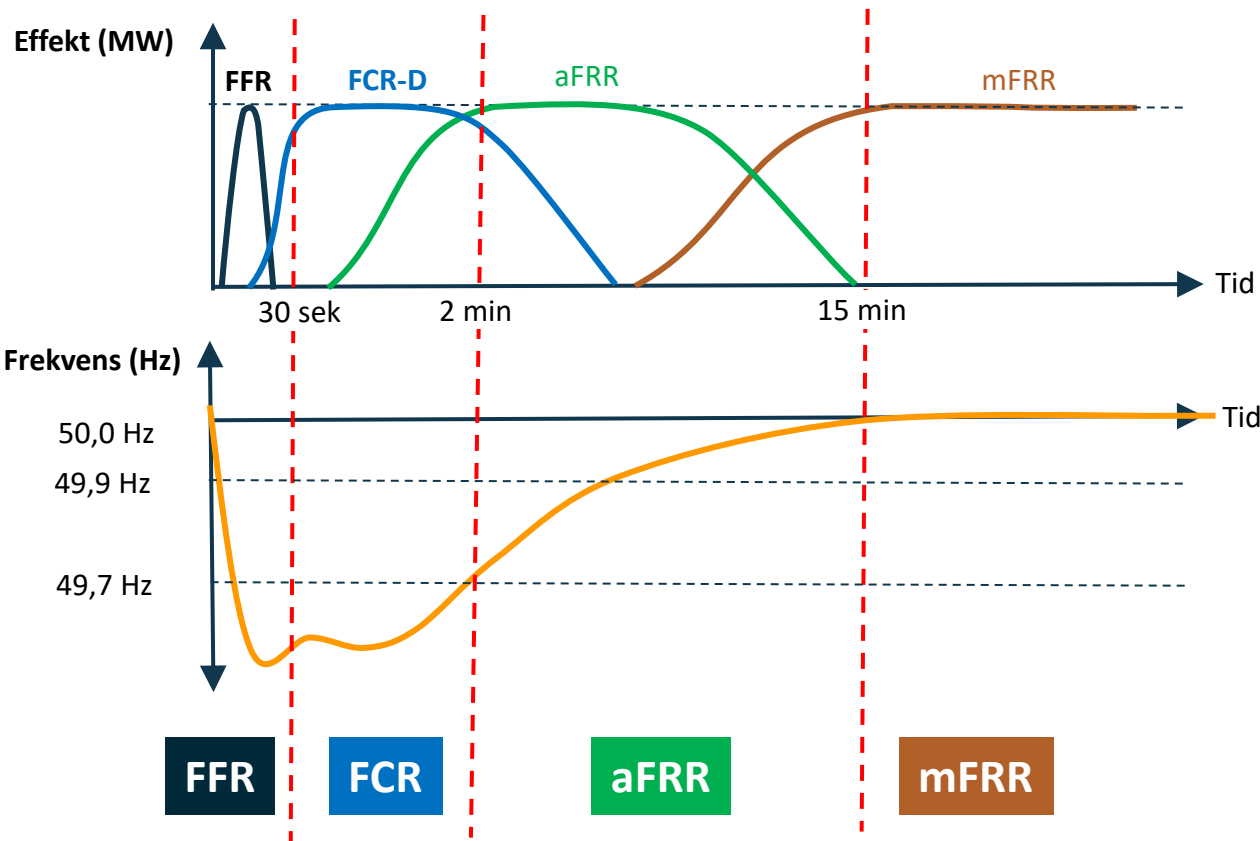
Behovene for fleksibilitet i kraftsystemet

Statnett kjøper reserver for balansering

- **Fast Frequency Reserves (FFR):** 0,7-1,3 sek responstid; 5-30 sek varighet
- **Frequency Containment Reserves (FCR-N og FCR-D):** 30 sek responstid; minimum 15 min varighet
- **Automatic Frequency Restoration Reserves (aFRR):** Full respons innen 2 min; varighet for perioden(e) budet gjelder
- **Manual Frequency Restoration Reserves (mFRR):** Full respons innen 15 minutter; varighet for perioden(e) budet gjelder

Les mer: [Introduksjon til reservemarkedene | Statnett](#)

FFR Bremsar frekvensfallet

FCR Stanser frekvensfallet og stabiliserer frekvensen på et nytt nivå

aFRR Bringer frekvensen tilbake mot normalbåndet (49,9-50,1 Hz)

mFRR Frigir aFRR og opprettholder balansen inntil ny balanse nås i energimarkedet

mFRR

Deltakelse

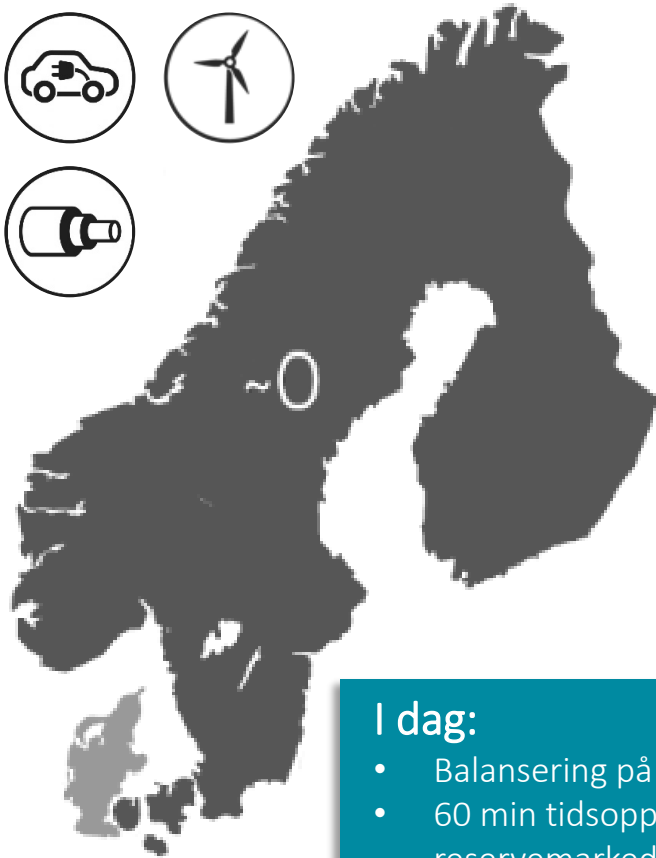
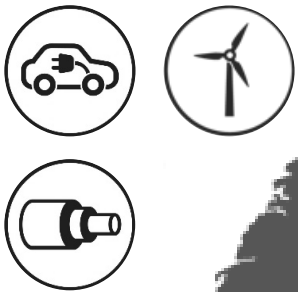
- Både produksjon og forbruk er egnet til å levere mFRR.
- Krav til minste budvolum på 10MW (5MW i NO1 og NO3)

aFRR

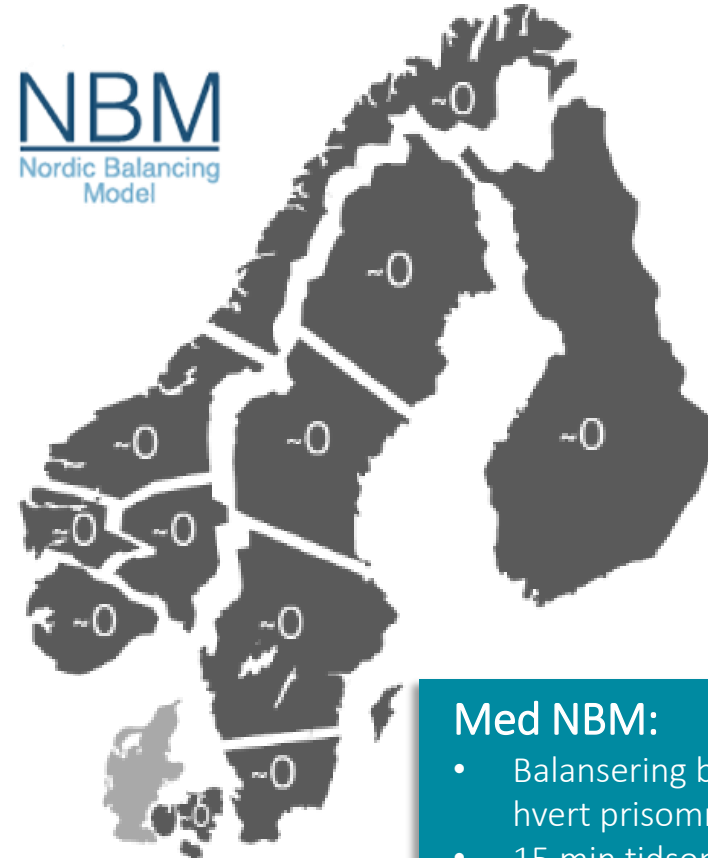
Deltakelse

- hovedsak vannkraft som leverer aFRR idag, men all produksjon, forbruk og energilager som oppfyller de tekniske kravene kan være aktuelle
- Minste budvolum 1MW

Nordisk balanseringsmodell (NBM) – en ny balanseringsmodell

NBM
Nordic Balancing
Model

I dag:

- Balansering på felles nordisk frekvens
- 60 min tidsoppløsning i energi- og reservemarkedene
- Mye manuell håndtering fra operatørene
- Flaskehalshåndtering og balansering håndteres på samme tid

Med NBM:

- Balansering basert på ubalansen i hvert prisområde
- 15 min tidsoppløsning i markedene
- Automatiserte løsninger som støtter operatørene
- Koble oss til europeiske balanseplattformer

Grunner til å delta i reservemarkedene

Bidra til energitransisjonen

TSO må sørge for et stabilt system

Det finnes et reserveprodukt som passer til alle

Ekstra inntekter og mer effektive markeder

Filters

Event Start/Stop

06.05.2024

Area

Denmark (DK)

Finland (FI)

Norway (NO)

MBA|NO1

MBA|NO2

MBA|NO3

MBA|NO4

MBA|NO5

Sweden (SE)

Energy Direction Type

UP

DOWN

Data Items

PRICE

VOLUME

MBA|NO1

MBA|NO2

MBA|NO3

MBA|NO4

MBA|NO5

UP

UP

UP

UP

UP

Day

Hour

Price [EUR/MW]

Price [EUR/MW]

Price [EUR/MW]

Price [EUR/MW]

Price [EUR/MW]

Day	Hour	Price [EUR/MW]	Price [EUR/MW]	Price [EUR/MW]	Price [EUR/MW]	Price [EUR/MW]
06.05.2024	00:00	2.00	2.00	2.50	2.50	2.00
	01:00	2.00	2.00	2.50	2.50	2.00
	02:00	2.00	2.00	2.50	2.50	2.00
	03:00	2.00	2.00	2.50	2.50	2.00
	04:00	2.00	2.00	2.99	2.00	2.00
	05:00	2.50	2.50	5.11	5.11	2.50
	06:00	10.00	10.00	130.00	4.50	10.00
	07:00	6.00	37.00	130.00	11.50	26.00
	08:00	6.00	43.00	130.00	11.50	26.50
	09:00	6.00	44.00	130.00	11.50	22.00
	10:00	14.03	14.03	130.00	5.50	9.50
	11:00	7.00	7.00	130.00	5.50	7.00
	12:00	6.00	6.00	130.00	5.50	6.00
	13:00	3.50	3.50	130.00	5.50	3.50
	14:00	2.10	2.10	130.00	5.50	2.10
	15:00	2.00	2.00	130.00	5.50	2.00
	16:00	3.00	3.00	130.00	5.50	3.00
	17:00	13.72	13.72	130.00	11.50	13.72
	18:00	6.00	29.00	130.00	11.50	17.50
	19:00	6.00	43.00	130.00	11.50	21.50
	20:00	6.00	44.00	130.00	11.50	21.50
	21:00	6.00	29.00	130.00	7.50	15.00
	22:00	6.00	29.00	11.60	5.50	9.50
	23:00	2.00	11.00	130.00	4.50	2.00

Innteksteksempel ved deltakelse i reservemarkedene 10MW produksjon uten lagringsmulighet i NO3

7. Mai 19:00-21:00

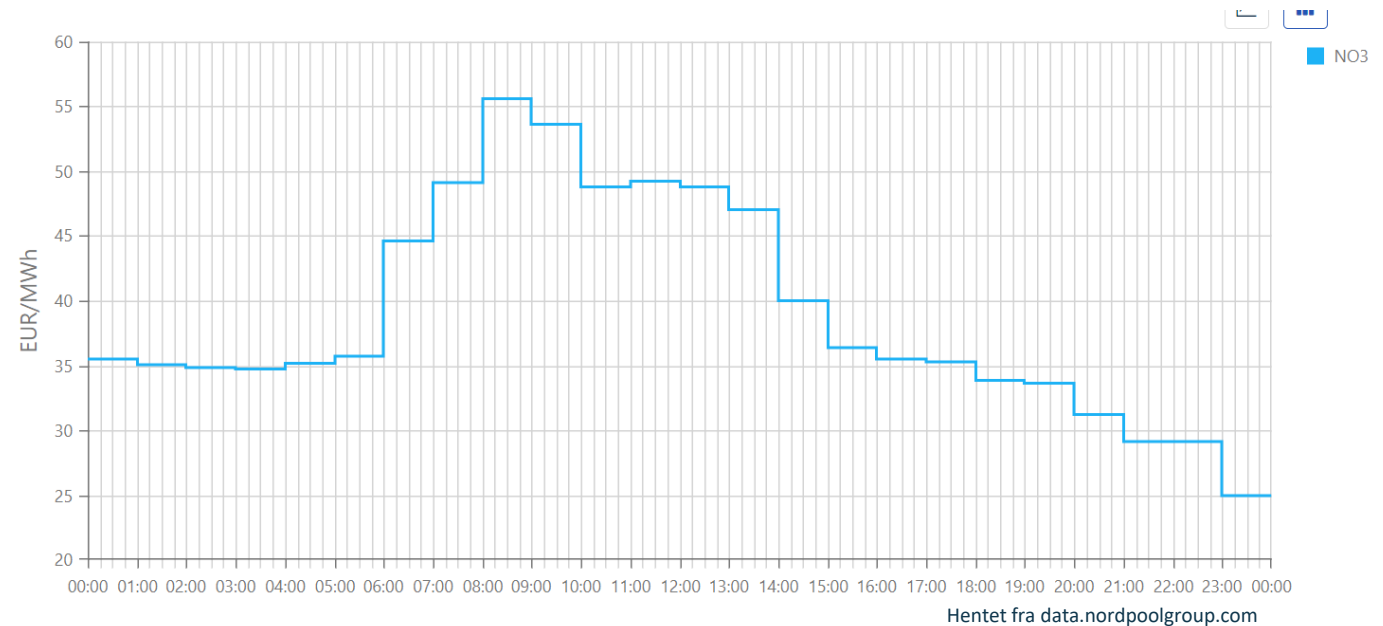
- Eksempel 1: Kun spotdeltakelse
- Eksempel 2: Nedregulering
- Eksempel 3: Oppregulering

4. Mai 03:00-05:00

- Ekstra eksempel: Nedregulering med negativ aktiveringspris

Eksempel 1: Kun spotdeltakelse – for produsenter

- 10MW
- Spotpris time
  - Time 19: 33,59 EUR/MWh
  - Time 20: 31,21 EUR/MWh
- Total inntekt
  - Time 19: $33,59 * 10 = 335,9$ EUR
  - Time 20: $31,21 * 10 = 312,1$ EUR
  - Total: 648 EUR for 2 timer med 10MW

Eksempel 2: Nedregulering

- Kapasitetspris nedregulering:

- Time 19: 0 EUR/MW/h
- Time 20: 2 EUR/MW/h
- Totalt: $2 \cdot 10 = 20$ EUR

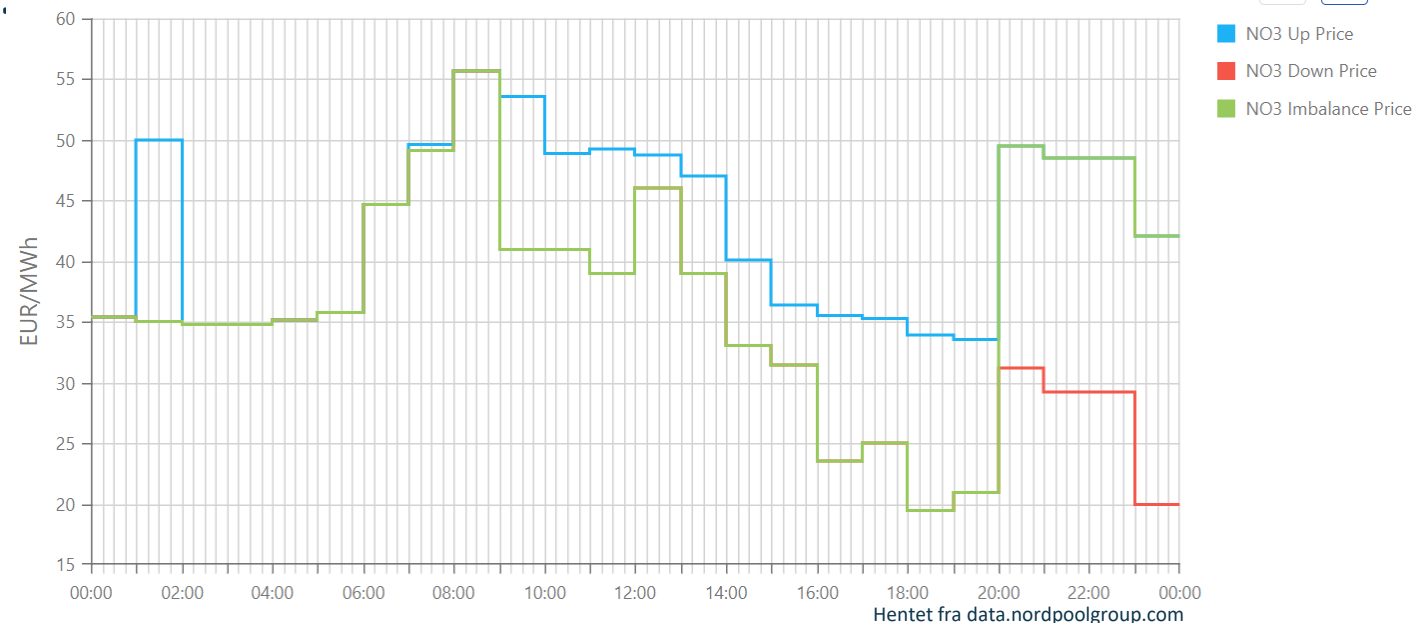
- Spot: 648 EUR totalt

- Aktiveringspris:

- Time 19: 21 EUR/MWh
- Time 20: ingen nedregulering
- Totalt: 0 EUR

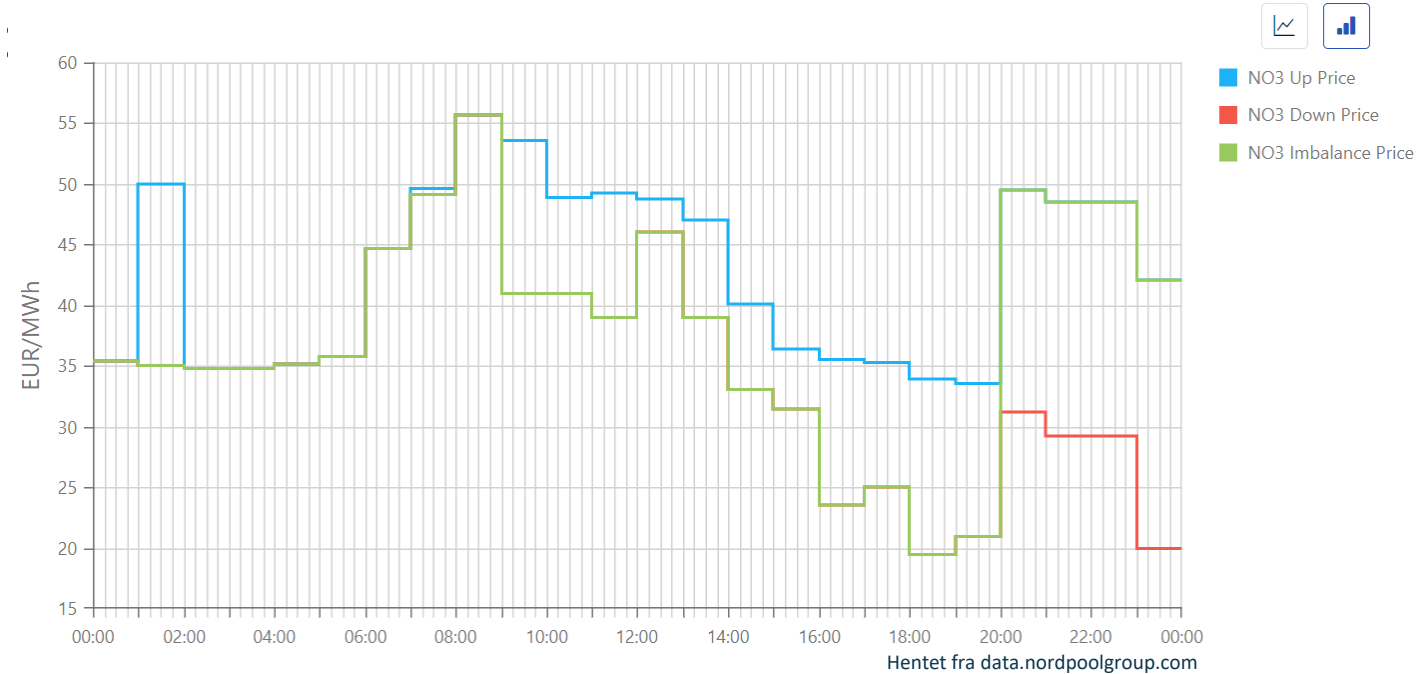
- Total inntekt (kapasitet + spot + aktivering): **668 EUR**

For forbruk eller produksjon uten lagring vil aktørene sette negativ aktiveringspris og vil ikke bli aktivert før prisen er under 0. Med mindre forbruk i tillegg kan skape verdi av energien som blir brukt.

Eksempel 3: Oppregulering

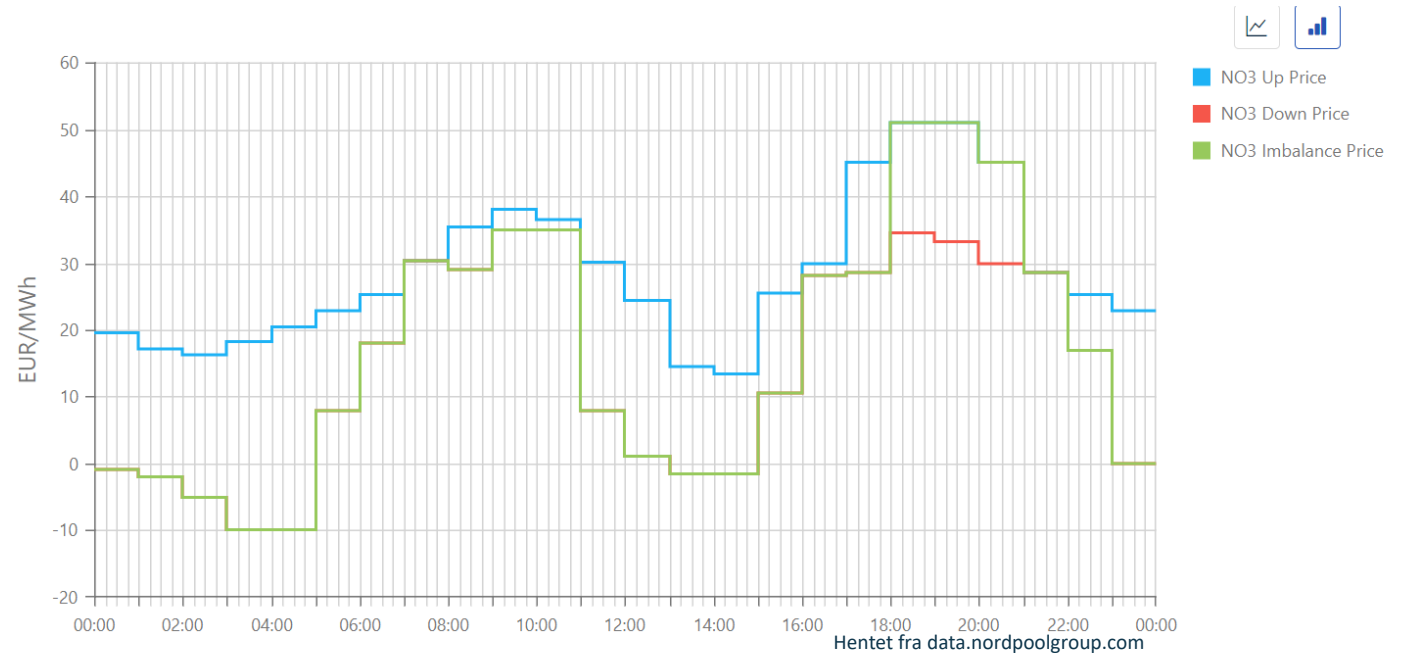
- Kapasitetspris oppregulering:
  - Time 19: 130 EUR/MW/h
  - Time 20: 130 EUR/MW/h
  - Totalt: 2600 EUR
- Spot: 0 EUR Kan ikke delta
- Aktiveringspris:
  - Time 19: ingen oppregulering
  - Time 20: 49,5 EUR/MWh
  - Totalt: 495 EUR
- Total inntekt (kapasitet + spot + aktivering): **3095 EUR**

Ekstra eksempel: Nedregulering med negativ aktiveringspris

04.05 03:00-05:00 NO3

- Kapasitetspris:
  - Time 3: 2,5 EUR/MW/h
  - Time 4: 4 EUR/MW/h
  - Totalt: 65 EUR
- Spot: 388 EUR totalt
- Aktiveringspris:
  - Time 19: - 10 EUR/MWh
  - Time 20: - 10 EUR/MWh
  - Totalt: 200 EUR

- Total inntekt (kapasitet + spot + aktivering): **653EUR**

Nyttige sider og veiledningsdokumenter

Trykk på bildet for å åpne link.

Statnett MENY SISTE NYTT SØK

Forbruker / Kraftbransje / Systemoperatør / Balanseresurser / Balanseresurser / Delta i reservemarkedene

Hvordan bli med i reservemarkedene?

Har du fleksible ressurser du ønsker å delta med i reservemarkedene? Denne siden beskriver de nødvendige trinnene på veien.

[Bruk reservemarkedskalkulatoren til å se hva du kan tjene på å delta.](#)

Trinn 1: Inngå en balanseavtale med Statnett og bli balanseansvarlig
 Dette gjelder for alle markeder, bortsett fra FFR.
[Les mer om hvordan du blir balanseansvarlig](#)

Du kan også gjøre en avtale med en annen aktør som allerede er balanseansvarlig. [Se liste over balanseansvarlige \(BSP-akt\)](#)

Reservemarkedskalkulator: Hvor mye kan du tjene på å være fleksibel?

Med reservemarkedskalkulatoren kan du estimere hvor mye du kan tjene på å være fleksibel med kraftforbruket ditt eller kraftproduksjonen din, og hvilke reservemarkeder du kan delta i.

[Les mer om hvordan reservemarkedene fungerer.](#)

[Se hva du må gjøre for å delta i markedene.](#)

Her kan du delta (basert på input under)

- mFR
- FFR
- FCR-N
- FCR-D opp
- mFR

Lokasjon: NDS

Responsivitet: 1.3 sek eller kortere

Værgelst: 60 min eller lenger

Reguleringsmetning: Bløtt

Kalkulator

Historiske data

Spørsmål?

Dagmens inntekt per marked side-å (NOK/MWh)

Marked	Inntekt (NOK/MWh)
mFR	322
FCR-N	263
FCR-D opp	126
FFR	79
mFR	68

Forventet daglig detaljerte (NOK/MWh)

Marked	Inntekt (NOK/MWh)
mFR	3613
FCR-N	3409
mFR	2611
FFR	0

BSP - Implementation Guide - mFRR energy activation market

BSP - Implementation Guide

mFRR energy activation market

Business process: mFRR energy activation market

Version: 1.1.4

Status: Published

Date: 13.12.2023

<https://nordicbalancingmodel.net/implementation-guides/>

NMEG

Guidelines

These guidelines are what NEX has decided for the Nordic ECP/EDX Network for Market Actors

Show 15 entries

Document	Description
Version guidelines	Updated 27th of March 2023 - sets the recommended and prohibited versions of ECP allowed on NEM. The corresponding EDX version is expected to be installed/agreed together with ECP v4.10 or ECP corresponds to v 1.11 of EDX.
MessageType Recommendations	NEX ruling on how ECP MessageType AND EDX Business Type is supposed to be specified
Addressing Guidelines	NEX has written a document to explain exactly how to specify the addressing used in EDX/ECP.

Showing 1 to 4 of 4 entries

ECP Guide

<https://ediel.org/nordic-ecp-edx-group-nex/nex-statnett/>

BSP Test strategy for mFRR EAM

December 2023

Statnett

Send mail til bsp@statnett.no for å få tilsendt BSP Test strategy.

Wind and Solar in the Nordic Reserve Markets

Challenges and Possibilities of Weather Dependent Production

ENERGINET FINGRID Statnett